

DATUM 18-1-2021
AAN Commissie Milieu en Mobiliteit
VAN H. van Essen
DOORKIESNUMMER Roelof Mulder 06-36570509
DOCUMENTNR..
ONDERWERP Update uitvoering programma energietransitie

Geachte Statenleden,

In januari 2020 heeft u het Programmaplan Energietransitie 2020-2025 vastgesteld. Ik heb toegezegd u op de hoogte te houden van de uitvoering.

De afgelopen periode bent u regelmatig geïnformeerd via memo's, statenbrieven en informatiesessies over verschillende onderdelen en activiteiten binnen het programma en zijn we met elkaar in gesprek geweest over de energietransitie. In dit memo wil ik u zoals toegezegd graag informeren over de vorderingen die het nieuwe programma energietransitie maakt. Dit staat los van de verantwoording in de P&C cyclus. Het Programma Energietransitie heeft tot doel om de energietransitie in de provincie Utrecht te versnellen op een haalbare en betaalbare wijze. Het programma geeft uitvoering aan de afspraken in het provinciale coalitieakkoord, het nationale Klimaatakkoord en het internationale Klimaatakkoord van Parijs. Ons doel is om zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk in 2050, een CO2 neutrale energievoorziening te hebben.

Het programmateam is in het afgelopen jaar flink gegroeid van 7 naar 24 medewerkers. Er is formatieruimte voor 22,4 fte. Deze formatie is in 2020 voor circa 90 procent benut, waarbij ook gebruik is gemaakt van inhuur. Omdat er veel vraag is naar energietransitie professionals lukt het niet altijd om op korte termijn vaste medewerkers aan te trekken. Er is een begin gemaakt met de ontwikkeling van de monitor op basis van de uitkomsten van het onderzoek naar doelstellingen en monitoring. In twee Stateninformatiesessies bent u over de voortgang en de uitkomsten van dit onderzoek geïnformeerd. In oktober 2020 heeft u de statenbrief "Uitkomsten onderzoek scenario's en monitoring energietransitie provincie Utrecht" ontvangen. In de eerste helft van 2021 zal ik u, vooruitlopend op de monitor, de ruwe informatie uit de project- en de effectmonitor aanbieden. De monitor in zijn definitieve versie komt naar verwachting in de tweede helft van 2021 beschikbaar. De concrete resultaten uit het programma kunt u tegemoet zien in de jaarrapportage over 2020 die als onderdeel van de P&C cyclus wordt aangeboden.

Voor het delen van informatie over de energietransitie met andere organisaties en partners is het platform Energiewerkplaatsutrecht.nl opgericht. Hier worden regelmatig live kennissessies verzorgd over relevante en actuele onderwerpen bijvoorbeeld op het gebied van duurzame warmte en participatie.

In dit memo wordt de structuur van het programmaplan aangehouden, die bestaat uit:

- Besparen
- Duurzame energie
- Lobby, onderzoek en innovatie
- Provincie geeft het goede voorbeeld

1. Besparen

De programmalijn 'Besparen' heeft als doel om samen met partners en stakeholders energie te besparen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen woningen, bedrijven en maatschappelijke instellingen.

De verduurzaming van woningen

De informatievoorziening richting inwoners over de verduurzaming van hun woning vindt vooral plaats via de gemeenten. Er wordt ook samengewerkt in regionaal verband. Mede op verzoek van U-thuis (het samenwerkingsverband in de U16-regio) heeft het programmateam deze samenwerking laten evalueren en aanbevelingen gevraagd voor de komende jaren. Daarbij zijn ook de samenwerkingsverbanden in Food Valley en Eemvallei in kaart gebracht. De resultaten zijn gedeeld met de U16-gemeenten en besproken op bestuurlijk niveau. Op basis van de uitkomsten wordt een optimalisatie van de informatievoorziening uitgevoerd.

Om huiseigenaren te helpen energie te besparen hebben gemeenten in 2019 bij het Rijk (RVO) een aanvraag ingediend voor de specifieke uitkering Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RRE). De uitkering kunnen gemeenten gebruiken voor het verstrekken van informatie of het reduceren van energiegebruik bij inwoners. Als gevolg van corona is de uitvoering in de knel gekomen en heeft de provincie - op verzoek van een aantal gemeenten - de NMU ingeschakeld om het proces aan te jagen en de opgedane ervaringen in beeld te brengen en te delen. Inmiddels is een tweede ronde van de RRE afgesloten; deze tweede ronde stond ook open voor huurders. De NMU heeft gemeenten ondersteund bij het indienen van deze tweede ronde RRE(W).

Huiseigenaren die zijn verenigd in een VvE kunnen in de verduurzaming worden ondersteund via onze subsidieregeling. Er worden op korte termijn acht subsidieaanvragen voor procesondersteuning verwacht. In totaal zijn hier ca. 300 woningen mee gemeoid. Dit is een tijdelijke voorziening want de Economic Board Utrecht heeft inmiddels een ELENA-subsidie uit Europa verkregen, waarmee VvE's ondersteuning kunnen krijgen in hun verduurzamingsopgave. Om deze subsidie mogelijk te maken heeft de Provincie een garantstelling verleend. Provinciale Staten zijn hier afgelopen zomer middels een Statenbrief over geïnformeerd. Het doel is om minimaal 1100 appartementen te verduurzamen. Naar verwachting zal de ELENA-aanpak rond de zomer van 2021 toegankelijk zijn voor VvE's. De verduurzamingsmaatregelen zelf kunnen worden gefinancierd met de VvE Energiebespaarlening van het Rijk.

Op wijkniveau kent het Rijk subsidie toe in het Programma Aardgasvrije Wijken. In de eerste ronde is er een subsidie toegekend aan Overvecht-Noord. In de tweede ronde hadden zeven gemeenten plannen ingediend. In november 2020 bleek dat geen enkele daarvan een subsidie van het Rijk heeft ontvangen. Het programmateam voert met deze gemeenten het gesprek over de mogelijkheden om de plannen wel door te zetten.

De woningcorporaties werken, met ondersteuning van het programmateam van de provincie, aan een innovatieve, schaalbare aanpak. Clusters van gelijksoortige woningen worden door meerdere partijen tegelijk in de markt gezet. In november 2020 hebben vijf Utrechtse woningcorporaties met hun toeleveranciers een subsidieaanvraag bij het Rijk ingediend om op deze manier meer dan 700 woningen te verduurzamen. De verwachting is dat het samenwerkingsverband de subsidie zal binnenhalen omdat ze een van de weinigen zijn die deze innovatieve aanvraag hebben ingediend.

Onder de schaalbare aanpak hoort ook verkenning van een mogelijk grootschalige inzet van hybride warmtepompen in de regio. Deze verkenning vindt plaats in samenwerking met elf gemeenten.

Er zijn nog veel nieuwe woningen te bouwen. Om te zorgen dat dit toekomstbestendig gebeurt, wordt met een klankbordgroep van zeven gemeenten en een adviesbureau gewerkt aan een gemeenschappelijke ambitie om tot energieneutrale nieuwbouw te komen (d.i. meer dan wet- en regelgeving voorschrijft). De provincie verkent daarbij ook het instrumentarium om dit te realiseren.

Binnen de pijler innovatie wordt financieel instrumentarium ontwikkeld om de financiering van de verduurzamingsopgave voor inwoners te versnellen. Een voorbeeld hiervan is de pilot gebouwgebonden dienstverlening in Amersfoort waarbij de renovatie van woningen inclusief een financieringsoplossing wordt aangeboden.

Besparing bij bedrijven

Voor de verduurzaming van bedrijven, is het project "stimulerend energietoezicht" uitgevoerd bij de RUD. Twee medewerkers zijn opgeleid tot energietoezichthouders, zodat alle beoogde controles in 2020 en 2021 kunnen worden uitgevoerd. De RUD heeft stimulerend energietoezicht opgenomen in haar dienstverlening

voor de provincies en voor de gemeenten. Door onze subsidieverordening maken we het extra aantrekkelijk voor gemeenten om het aantal controles op te voeren van 70 controles in 2020 tot 100 controles in 2021. Ook de ODRU wordt ondersteund bij het uitvoeren van de energiecontroles.

De provincie heeft een inventarisatie uitgevoerd bij de Utrechtse gemeenten naar het energie (VTH-)beleid van de gemeenten. Op basis van de uitkomsten wordt de ontwikkeling van de dienstverlening van de omgevingsdiensten verder vormgegeven en wordt een convenant tussen gemeenten, omgevingsdiensten en provincie voorbereid gericht op éénduidigheid in energietoezicht en handhavingbeleid.

Besparen bij maatschappelijke organisaties

De provincie-brede aanpak "Duurzame Zorg" loopt sinds 2019. De Green Deal duurzame zorg is een stimuleringsaanpak om verregaande verduurzaming van de bedrijfsvoering door te voeren. Deze aanpak is succesvol. 24 zorginstellingen met circa 50 locaties in 15 gemeenten doen er aan mee. Eén van de deelnemende zorginstellingen heeft de middelen die bespaard zijn op het energieverbruik, bijvoorbeeld in kunnen zetten om meer zorgmedewerkers aan te nemen. Dit jaar is een inventarisatie uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een verdere uitbreiding naar andere maatschappelijke sectoren zoals onderwijs, sport en cultuur. Op basis hiervan zijn contracten gesloten met partners die verduurzaming in het basis en voortgezet onderwijs stimuleren. De partners waar provincie mee samenwerkt, zetten zowel in op het plaatsen van zonnepanelen als het besparen van energie. De aanpak voor de cultuursector start in februari 2021.

Voor de sportverenigingen is er de mogelijkheid om deel te nemen aan het ondersteuningstraject van NOC*NSF. Voor sporthallen en zwembaden worden aparte ondersteuningsmogelijkheden onderzocht.

De provincie Utrecht heeft een aanvraag ingediend, die is goedgekeurd voor de Specifieke Uitkerings Regeling voor klein maatschappelijk vastgoed van de RVO. Hierdoor ontvangt de Provincie € 2 miljoen om klein maatschappelijk vastgoed te verduurzamen. De uitvoering van dit programma zal door de provincie worden gedaan in samenspraak met de Utrechtse gemeenten.

2. Duurzame energie

Zon op dak

Er is een versnellingssteam Zon op Dak ingesteld met als doel het dakoppervlak in de provincie beter te benutten. Het team biedt een ondersteuningsaanpak voor bedrijven, scholen en zorginstellingen. Voor bedrijven zijn er quickscans beschikbaar om een analyse van de dakpotentie uit te voeren. Voor scholen en zorginstellingen zijn specifieke afspraken gemaakt. Er kan een subsidie bij de provincie worden aangevraagd om collectief verduurzamingsstappen te zetten.

Om eigenaren van parkeerplaatsen in staat te stellen een quickscan te maken over de potentie van het overkappen van hun parkeerplaats met zonnepanelen, stelt de provincie de applicatie "Park the Sun" beschikbaar.

Het programmateam werkt samen met de netbeheerder om opbrengst van de zonne-energie op een slimme manier op het elektriciteitsnetwerk aan te sluiten. In 2020 zijn 50 dakeigenaren in de Kromme Rijn direct benaderd om deel te nemen aan het vervolg van de pilot new grid on the block. 15 dakeigenaren hebben hun interesse kenbaar gemaakt. De lessen die we uit dit project trekken verwerken we in een leidraad, zodat ook elders in de provincie gezocht kan worden naar goedkopere en efficiëntere aansluiting van zon op dak.

Grootschalige elektriciteitsopwekking / RES

In 2020 is de ontwerp omgevingsvisie en ontwerp interim-omgevingsverordening ter inzage gelegd. Hierin wordt meer ruimte geboden voor het (grootschalig) opwekken van duurzame energie, wat noodzakelijk is het behalen van de doelen uit het Klimaatakkoord.

Voor het vinden van nieuwe locaties voor het (grootschalig) opwekken van duurzame energie uit wind en zon en regionale structuren voor energiewinning uit warmte, stellen wij samen met gemeenten en waterschappen

in de regio's U16, Regio Amersfoort en FoodValley, drie Regionale Energie Strategieën (RES) op. Regio's worden financieel ondersteund vanuit het programma energietransitie. De concept RES'en zijn na besluitvorming in uw Staten (op 23 september 202), gemeenteraden en door de Dagelijks Besturen van de Waterschappen eind september / begin oktober ingezonden naar het Nationaal Programma RES. Over de voortgang van het proces naar de RES'en 1.0 en de stand van zaken m.b.t. het inzetten van Route 35, hebben GS u op 5 januari 2020 een statenbrief gestuurd, die staat geagendeerd voor de Statencommissie Milieu en Mobiliteit van 10 februari 2021.

De provincie is veelal op verzoek van gemeenten of initiatiefnemers, nauw betrokken bij de verkenning naar de opwekmogelijkheden, met name in de regio U16 en nabij de gehele A12. Waar nodig wordt vanuit het programma afstemming tussen provincies gevoerd, zoals met de provincie Noord Holland, Amsterdam en De Ronde Venen over het Geingebied.

In 2019 zijn voor het windpark Goyerbrug te Houten door de gemeente de omgevingsvergunning en door de provincie de ontheffing WNB verleend. Beiden leidden in 2020 tot bezwaar bij de rechtbank. De provincie heeft daartoe toelichting gegeven op de opname van het zoekgebied in onze structuurvisie en op de afgegeven ontheffing. De bezwaren zijn door de rechtbank ongegrond verklaard. Er ligt nu beroep bij de Raad van State. Voor het gebied Rijnenburg & Reijerscop staat het programmteam in nauw contact met de gemeente Utrecht en initiatiefnemers over de mogelijkheden van duurzame energieopwekking.

Wij zijn gestart met het maken van een regionaal structuurplan energienetwerken waarin we samen met netbeheerder Stedin alle voor de energienetwerken relevante ontwikkelingen binnen de provincie Utrecht in beeld brengen. Hiermee willen we een goede integrale lange termijn planning voor de energienetwerken garanderen.

Collectieven en participatie

Participatie met stakeholderorganisaties en inwoners speelt een belangrijke rol in de totstandkoming van de RES 1.0. Gemeenten kunnen voor advies en ondersteuning op het gebied van participatie terecht bij het programma Energietransitie. Er zijn trainingen en handleidingen ontwikkeld waar veel gebruik van wordt gemaakt. In de statenbrief "voortgang RES 1.0 en Route 35" wordt u nader geïnformeerd over de rol die de provincie speelt in de ondersteuning van gemeenten in het participatieproces rondom de RES'sen.

In 2020 heeft het programmteam meegewerkt aan de landelijke leaflet over participatie, zowel gericht op proces- als financiële participatie. Het programma biedt gemeenten (externe) juridische hulp bij het optimaal kunnen borgen van hun participatieplannen in bijvoorbeeld ruimtelijke plannen of overeenkomsten. Middels de in 2020 vastgestelde provinciale subsidieverordening energietransitie ondersteunen wij proces- en projectparticipatie bij opwekprojecten.

2020 was het tweede jaar van de projectleiderspool voor lokale energiecoöperaties. Dankzij steun van de provincie Utrecht hebben de NMU en Energie Samen 16 coöperatieve projectleiders opgeleid. Deze projectleiders zijn in 2020 aan de slag gegaan met 12 concrete zonne-energie en windenergie projecten met steun van senior begeleiding vanuit de projectleiderspool. De eerste drie projecten uit de pool hebben in 2020 een vergunning gekregen, namelijk drie zonneparken waar Eigenwijkse Energiecoöperatie, Energie coöperatie Bunnik en Energie-U bij betrokken zijn. Mede dankzij de steun van de provincie Utrecht is financiële participatie vormgegeven en kunnen bewoners uit de omgeving financieel gaan participeren in deze projecten.

Met inhoudelijke en financiële ondersteuning uit het programmteam is het Projectenbureau Energie van Utrecht opgericht. Hier wordt ondersteuning geleverd aan lokale energiecoöperaties, zodat ze toegang krijgen tot kennis en geld om 50% lokaal eigenaarschap van duurzame opwek mogelijk te maken. Om energiecoöperaties een gelijkwaardige kans te bieden ten opzichte van commerciële partijen bij de ontwikkeling van grootschalige zon- en windprojecten is het van belang dat er een instrument is om de risicovolle ontwikkelkosten voor te kunnen financieren. Het ontwikkelfonds voor energiecoöperaties, een initiatief van 5 provincies en het ministerie van EZK, biedt deze mogelijkheid. Het fonds, dat wordt beheerd door de Stichting Nationaal Groenfonds, verstrekt renteloze leningen voor de ontwikkeling van zon- en windprojecten totdat de financiering van de investeringskosten geregeld is en het project de benodigde

vergunningen heeft. De ontwikkelkosten moeten vervolgens terugbetaald worden met een opslag. Hiermee kan het fonds gaan revolveren. De verwachting is dat het fonds uiteindelijk (na 20 jaar) opdroogt. Eventuele resterende middelen worden terugbetaald. Vanaf 1 maart 2021 zullen de eerste leningen verstrekt gaan worden. Voor projecten in de provincie Utrecht is € 2 mln. beschikbaar: PS hebben € 1 mln. beschikbaar gesteld via een begrotingssubsidie (begroting 2020) en het ministerie van EZK heeft € 1 mln. bijgedragen.

De provincie Utrecht heeft in 2020 een bijdrage geleverd aan het Zonne-Collectief Lopikerwaard. Dankzij deze steun konden meer (agrarische) bedrijven zon op dak realiseren. In 2020 hebben 50 bedrijven in het landelijk gebied meegedaan aan het collectief. Dit project was ook één van de pilots van het provinciale project Gemeenschapskracht, waarmee geleerd is hoe de provincie meer steun kan bieden aan lokale projecten.

Duurzame warmtebronnen

Het programma heeft in 2020 adviezen gegeven aan het ministerie van EZK inzake twee opsporingsvergunningen aardwarmte in de regio Amersfoort. Deze twee vergunningen zijn ook verleend. De eerste betreft een vergunning voor diepe geothermie om en nabij de stad Amersfoort. De tweede vergunning betreft zowel diepe als ultradiepe geothermie in de regio Eemland (exclusief de stad Amersfoort).

Het Informatie- en Consultatieorgaan aardwarmte (ICO) is in 2020 operationeel geworden. Het ICO is op initiatief en met financiering van de provincie Utrecht, opgericht om gevraagd en ongevraagd onafhankelijk advies en informatie te verstrekken over de impact van aardwarmte voor de omgeving. De provincie is inhoudelijk, bestuurlijk en financieel betrokken bij het project LEAN, waarin een proefboring voor geothermie in de regio Utrecht/Nieuwegein wordt voorbereid. Het ICO heeft advies uitgebracht aan de gemeente Nieuwegein. Het advies is bedoeld om de haalbaarheidsstudie van LEAN, het eerste aardwarmteproject in de provincie, te beoordelen.

De provincie is onder meer ter ondersteuning van de drie Utrechtse RES-regio's gestart met het opstellen van een provinciaal warmteplan, dat inzicht geeft in de (bovengemeentelijke) vraag en aanbod van warmte.

Het onderzoek naar duurzame toepassing van biomassa in de provincie Utrecht is afgerond en in een Stateninformatie sessie aan uw Staten gepresenteerd. De uitkomsten zijn vertaald naar een beleidsvoorstel dat middels een statenbrief, samen met het rapport, aan u is aangeboden.

3 Lobby, Onderzoek en Innovatie

Onze lobbyinzet concentreert zich nu op de goede voortgang van het RES proces en op de aansluiting bij Europese en nationale fondsen en regelingen. Een integrale lobbykalender is in voorbereiding. De lobby verloopt nu voornamelijk via het IPO, de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij en de afdeling Public Affairs.

In IPO-verband is een systematiek uitgewerkt voor verdeling van de restopgave voor de RES regio's mocht de RES 1.0 onverhoopt minder dan 35TWh aan duurzaam opgewekte energie opleveren. Hierover heb ik u recent in een statenbrief geïnformeerd. Ook de ontwikkeling van een nieuwe warmtewet heeft veel aandacht in IPO verband. Vanuit de provincie Utrecht hebben we voorstellen gedaan die de betaalbaarheid van warmtenetten voor inwoners moeten verbeteren. Een ander belangrijk onderwerp in IPO verband is de uitwerking van een regierol voor provincies in de ontwikkeling van regionale energie-infrastructuur.

Het onderzoek naar de haalbaarheid en betaalbaarheid van de energietransitie in de provincie Utrecht hebben we in een informatiesessie op 7 oktober 2020 aan u toegelicht. Hierbij is ook het plan van aanpak voor de aanpak inclusieve energietransitie gepresenteerd. Het budget voor de uitvoering is door u beschikbaar gesteld bij de begroting 2021. De uitvoering van de inclusieve aanpak start op 18 februari.

Samen met de Economic Board Utrecht wordt een nieuwe vorm van inclusieve financiering van verduurzaming van woningen ontwikkeld en beproefd onder de naam gebouw-gebonden services. De eerste pilot start in 2021 in Amersfoort.

In oktober is de Uitvoeringsverordening Subsidies Energietransitie (USET) opengesteld voor de periode 2021-2024. Hier kunnen gemeenten, woningcorporaties, energiecoöperaties, VvE's en samenwerkingsverbanden met het bedrijfsleven, subsidieaanvragen voor procesondersteuning. Er zijn al verschillende subsidieaanvragen in behandeling op basis van de huidige uitvoeringsverordening. De verordening zal in 2021 worden uitgebreid met financiële ruimte voor de inclusieve aanpak. Ook zullen voorwaarden m.b.t. biomassa worden aangescherpt op basis van het onderzoek van RHDHV.

De provincie Utrecht ondersteunt middels de mobiliteitsregio MRA-E de uitrol van laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer. De provincie Utrecht voert regio op de totstandkoming van een provinciaal netwerk van waterstofvulpunten voor goedertransport over weg en water. De eerste is gepland op industrieterrein Lage Weide bij Utrecht. Twee andere locaties zijn in onderzoek. Naar verwachting zijn volgend jaar twee of drie locaties operationeel.

In 2020 is een gedetailleerd overzicht opgesteld van (technische) innovaties die relevant zijn voor de provincie. Het overzicht zal worden gebruikt om weloverwogen keuzes te maken waar het programma Energietransitie zich op gaat richten.

Langs de A2 wordt in overleg met de provincie een pilot gepland voor opwek en opslag van duurzaam opgewekte elektriciteit. Naar aanleiding van uw motie heeft een verkenning plaats gevonden naar de mogelijkheden om door middel van waterstof een woonkern energie neutraal te maken. De conclusie was dat er onvoldoende meerwaarde is om een dergelijke pilot binnen de provincie uit te voeren omdat er al een aantal pilots in het land worden uitgevoerd. Hierover heeft u in juni een Statenbrief ontvangen. Conform de toezeggingen is het programma gestart met het verkennen van de mogelijkheden voor waterstofproductie in het buitengebied. Ook naar aanleiding van een motie heb ik in het najaar van 2020 een inventarisatie onder alle Utrechtse gemeenten gedaan of, en zo ja onder welke voorwaarden, er belangstelling is om kernenergie onderdeel te maken van de lange termijn energiemix. In het eerste kwartaal van 2021 volgt de terugkoppeling uit deze uitraag.

4 Provincie als voorbeeld

Energieprestatie eigen vastgoed

Vanaf 2023 is ieder kantoor in Nederland groter dan 100m² verplicht om minimaal energielabel C te hebben. Door energiebesparingsmaatregelen is het provinciaal vastgoed in 2020 naar label C gebracht. Het plan van aanpak voor de verdere verduurzaming van het provinciale vastgoed en de bedrijfsprocessen is in ontwikkeling en wordt in 2021 opgeleverd. Op het vastgoed in Huis ter Heide en de tramremise zijn zonnepanelen in gebruik genomen.

Potentiële opwek bij provinciale assets

Bij verschillende provinciale infrastructuurprojecten wordt gekeken naar de mogelijkheden om energie op te wekken. In de westelijke ontsluiting Amersfoort worden naar verwachting warmtecollectoren geïnstalleerd om omliggende gebouwen, instellingen en woningen van warmte te voorzien. Dit is een gemeentelijk traject dat plaatsvindt met ondersteuning vanuit de provincie.

In 2024-2027 is het de bedoeling dat de reconstructie met verbreding van de Rondweg Veenendaal Oost plaats gaat vinden. De mogelijkheden om grootschalig energie te winnen uit het wegdek en de geluidswering worden verkend.

Er is een opdracht verleend aan een marktpartij voor het bedenken, uitwerken en uiteindelijk realiseren van een pilot voor energieopwekking boven het fietspad van de toekomst. De provincie doet mee aan het project Solar Runway Soesterberg: een volledig duurzaam systeem om woningen in Soesterberg van warmte te voorzien.

Afsluiting

Dit memo staat los van de verantwoording in de P&C cyclus. Mijn doel is u een overzicht te bieden van de voortgang en ontwikkelingen van het programma Energietransitie. Zoals u heeft kunnen lezen zijn de inzichten beschrijvend, kwalitatief van aard. Ik vertrouw erop dat deze informatie u inzicht geeft in de stappen die de provincie zet om invulling te geven aan onze ambitie "Nieuwe energie voor Utrecht".